

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

TÝŽDENNÍK
MESTA
BANSKÁ
ŠTIAVNICA

28. august 2019

číslo 30

ročník XXX

cena 0,40 €

Rekonštrukcia

pamätníka
SNP
str. 2

Odovzdávanie

cien
mesta
str. 4

75. výročie

Slovenského národného
povstania
str. 5

Rekonštrukcie

hasičských zbrojníc v Banskej Štiavnici

Ako sme Vás už informovali v predchádzajúcich štiavnických novinách č.17 zo dňa 2. mája, v roku 2019 boli čiastočne rekonštruované obe hasičské zbrojnice nachádzajúce sa v meste Banská Štiavnica a to hasičská zbrojnica na Sládkovičovej ulici a v časti Štefultov na Požiarnej ulici.

Na obe hasičské zbrojnice mesto Banská Štiavnica dostalo príspevok od štátu, konkrétne z ministerstva vnútra SR v celkovom objeme 59 850eur a 29 925eur na každú zbrojnicu.

Požiarna zbrojnica na Štefultove FOTO MICHAL KRÍŽ

33.str.

Začiatok školského roka 2019/2020

Vážení pedagogický zbor,
milí študenti, žiaci, rodičia
a priatelia škôl!

Dovoľte, aby som Vám na prahu nového školského roka venovala niekoľko slov.

Vzdelanie je veľký dar a bohatstvo a práve škola je miestom, kde sa vedomosti získavajú. Od malého prváčka, ktorý začína kostrbatými paličkami a na konci školského roka už píše a číta až po mladého sformovaného

človeka, pripraveného plniť svoje ďalšie študijné, životné a pracovné priority, ideály, poslanie. Toto znie priam ako zázrak, pritom je to len každoročne sa opakujúca realita dobre fungujúceho mechanizmu – školy. Mechanizmu, ktorý je svojím zložením od vedenia, cez učiteľov a všetkých ostatných zamestnancov miestom získavania vedomostí, zručností, hľadania talentov a ich rozvíjania, miestom porozumenia, ľudskosti a kamarátskeho. Milí žiaci, prichádzate opäť do škôl,

dúfam zdraví a po prázdninách s naberanými novými silami. Okrem vyučovania vás opäť čaká celý rad aktivít, súťaží, projektov, záujmových krúžkov, ale aj radosťných chvíľ, napríklad aj v školách prírody alebo na lyžiarskych kurzoch. Samozrejme, aj tento školský rok bude dôležitým medzníkom v živote našich deviatakov, ktorým želim, aby vytrvali v doterajšom snažení a obstáli v skúškach, ktoré ich v priebehu a na konci školského roka čakajú.

33.str.

Upozornenie

Mestská polícia v Banskej Štiavnici pripravuje tak ako každý rok na začiatku nového školského roka 2019/2020 preventívno-bezpečnostnú akciu. V 36. týždni od 2.9. do 5.9. budú hliadky mestskej polície vykonávať bezpečné zabezpečenie dopravy na prechodoch pre chodcov, kadiaľ budú prechádzať deti do škôl. Akcia v pondelok 2.9. bude prebiehať v čase od 7:15 – 8:15 a od 9:00 – 10:00, kde budú inšpektori monitorovať a regulovať situáciu na prechodoch pre chodcov na Križovatke pri autobusovom nástupišti, pri Kvetinárstve p. Rákayová, pri Lidli na ul. Kolpašskej a na sídlisku Drieňová pri ZŠ. J. Kollára na ul. L. Svobodu. Preto žiadame všetkých vodičov motorových vozidiel, aby rešpektovali pokyny hliadok mestskej polície a prispôbili rýchlosť svojich vozidiel na týchto miestach. Za porozumenie a ohľaduplnosť Ďakujeme!

MsPo

Oznam

Oznamujeme, že odznak mesta je opätovne dostupný a v dostatočnom počte.

IC BŠ

INZERCIA

Salamandrové dni
5.9. - 7.9. 2019
Banská Štiavnica

<http://www.kultura.banskastiavnica.sk/>

z programu
primátorky**26.8.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Uskutočnilo sa rokovanie Mestského zastupiteľstva v Banskej Štiavnici.
- Pracovné rokovanie na VÚC Banskobystrického samosprávneho kraja k zabezpečeniu autobusovej linky Banská Štiavnica – Nitra – Bratislava.
- 27.8.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Účast' na stretnutí so zástupcami Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja a Rozvojovej agentúry Banskobystrického samosprávneho kraja - Náš kraj na cestách.
- Uskutočnilo sa Valné zhromaždenie – Nemocnica Banská Štiavnica, a.s..
- 28.8.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Účast' na stretnutí prípravného výboru pre zabezpečenie Salamandrových dní 2019.
- Stretnutie s pánom Johnom von Kaufmannom, chargé d'affaires Kancelárie veľvyslanectva Kanady v Bratislave.
- Účast' na oslavách 75. výročia SNP, ktoré sa uskutočnilo pri pamätníku SNP v Banskej Štiavnici.
- 30.8.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Účast' na otvorení 4. ročníka Festivalu Ampliún- Nový kabaret & populčné umenie.
- 31.8.**
- Individuálne uvítanie do života.
- Slávnostné prijatie občanov nášho mesta v obradnej sieni radnice pri príležitosti ich životných jubileí.

Viera Lauková

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti

24.8. v Rádiu Devín po 7:00 bola reportáž o 39. ročníku Festivalu humoru a satiry „Kremnické gagy“ 23. – 25.8., pričom bolo zdôraznené, že na tomto podujatí sa predstaví aj Exštiavničanka Milka Vášáryová. **25. a 26.8.** bolo vo viacerých médiách, že na tomto podujatí bola pociťovaná najprestížnejšou cenou Grand prix. **24.8.** v Rádiu Devín po 7:00 bola prezentácia nových filmov, ktoré budú mať premiéru pri príležitosti 75. výročia SNP. Jeden z filmov bude venovaný aj legendárnemu hlásateľovi Slobodného slovenského vysielateľa počas SNP – Ladislavovi Sárovi, ktorý študoval na Uči-

teľskom ústave v Banskej Štiavnici. **24.8.** v Rádiu Devín od 8:05 do 8:35 v relácii „Fenomény“ bola veľmi podrobne predstavená Banská Štiavnica. Hovorili o nej významní predstavitelia slovenskej kultúry – Oskar Rózsa, Martin Ciel, Anna Grusková, Eva Križková, Diana Fabiánová. **25.8.** vo viacerých médiách bola spomienka na excelentného herca Júliusa Pántika, keďže v tento deň v r. 2002 odišiel do večnosti. Študoval na banskoštiavnickom gymnázii a bola to práve Banská Štiavnica, kde mal prvé divadelné vystúpenia na „doskách, ktoré znamenajú svet“.

Ján Novák

Rekonštrukcia pamätníka SNP

V priebehu mesiaca august prebiehala rekonštrukcia pamätníka SNP pod Starým zámkom.

Organizátorom tejto rekonštrukcie bol Slovenský zväz protifašistických bojovníkov, Mesto Banská Štiavnica a občianske združenie Iniciatíva za živé mesto. Po skoro dvadsiatich rokoch sa podarilo dať novú tvár pamätníku. Boli vyčistené kamenné obklady, upravená a doplnená dlažba a opravené poškodené zábradlie. 26.8.2019 bola osadená bronzová socha. Autorom predlohy umeleckého diela „Ruže k výročiu“ je akademický sochár Vojtech Remeň, rodák z obce Ilija. Bronzovú kópiu zhotovil a aj umelecké dielo nainštaloval Mgr. art. Martin Pala. Podstavec pod sochou bolo potrebné skrátiť, aby sa prispôbil výške sochy,

zároveň bola upravená aj pamätná tabuľa. Celková oprava pamätníka stála 13 000eur, z toho Ministerstvo obrany SR prispelo sumou 5 000eur, zvyšok financovalo mesto. Rekonštruovaný pamätník SNP sa bude odhaľovať v Banskej Štiavnici pod Starým zámkom v stredu 28. augusta 2019 o 14:00 hod. pri príležitosti 75. výročia Slovenského národného povstania. Rekonštrukcia bude pokračovať výsadbou vhodnej zelene. Po odhalení pamätníka SNP pokračujú oslavy k 75. výročiu Slovenského národného povstania položením kytíc pri pamätníku na Počúvadlianskom jazere a Sitne. Srdečne Vás pozývajú Základná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a Mesto Banská Štiavnica.

Vladimír Poprac,
predseda ZO SZPB

Mgr. art. Martin Pala a Vladimír Poprac FOTO ARCHÍV AUTORA

Oznam

29. ročník celoslovenských polovnických slávností Dní sv. Huberta sa bude konať v areáli kaštieľa v Betliari dňa **7. septembra 2019 (sobota)**. Srdečne pozývame všetkých čitateľov Štiavnických novín.

Múzeum vo Svätom Antone

Pozvánka

Mesto Banská Štiavnica Vás srdečne pozýva na podujatie Salamandrové dni 2019, ktoré sa uskutočnia v dňoch **5. – 7. septembra 2019**. Počas týchto dní na Vás čaká bohatý kultúrny program do neskorých večerných hodín pre všetky vekové kategórie. Súčasťou podujatia bude aj tradičný Salamandrový jarmok. Vyvrcholením mestských osláv je tradičný Salamandrový sprievod v piatok od 19:00. Tešíme sa na Vašu návštevu!

OKŠaMK

Oznam

Oznamujeme občanom, že dňa **29.8.2019** sa bude robiť zvoz komunálneho odpadu (zvoz č. 18) – z ulice: J. Gagarina, M. M. Hodžu, J. M. Hurbana, J. Langsfelda, Okrajová, Kysihýbelská, Roľnícka, Ovocná, malým vozidlom multicar ktoré berie typizované 110 l, 120 l, 240 l nádoby a vrecia. Prosíme o vyloženie nádob popripade vriec pred bránu na prístupovú cestu najneskôr v deň vývozu do 07:00 hod.

Blahová Olga, vedúca
odd. dopravy TS, m.p. BŠ

Oznam

Upozorňujeme našich prispievateľov, že príjem príspevkov a inzercie do najbližšieho čísla ŠN je **v pondelok do 14:00 hod.** Ďakujeme za porozumenie!

red.

čriepok

„Čaká nás smutná budúcnosť. Aj deti sa vraj budú vyrábať na 3D tlačiarňach.“

Ján Petrík

Rekonštrukcie hasičských zbrojníc v Banskej Štiavnici

Š1.str. Celková obnova hasičskej zbrojnice na Sládkovičovej ulici stála 31 276eur a na Požiarnickej ulici 31 252eur. Ostatok finančných prostriedkov je z rozpočtu Mesta Banská Štiavnica.

Obnova hasičskej zbrojnice na Sládkovičovej ulici bola zameraná na obnovu sociálnych zariadení a na obnovu priestorov časti garáže. Obnova hasičskej zbrojnice na

Požiarnickej ulici bola zameraná na zateplenie garáže, úpravu vonkajších a vnútorných stien a podláh v ostatnej časti objektu a osadenie nových roletových garáží. To je len na hrubo načrtnuté, aká obnova hasičských zbrojníc sa previedla. Obnova oboch hasičských zbrojníc prebehla podľa schválenej projektovej dokumentácie, zmlúv s MV SR a zmlúv s jednotlivými zhotovi-

teľmi, záruka na prevedené práce je 5 rokov odo dňa odovzdania a prevzatia diela.

V súčasnosti je obnova hasičskej zbrojnice na Sládkovičovej ulici ukončená a dielo odovzdané a prevzaté mestom a prebieha preberacie konanie hasičskej zbrojnice na Požiarnickej ulici.

Robert Vavro,
odd. výstavby, ÚP a ŽP

Oznámenie

o prerušení distribúcie elektriny

**STREDOSLOVENSKÁ
ENERGETIKA**

Oznamujeme Vám, že bude prerušená distribúcia elektriny z dôvodu odstraňovania porúch na zariadeniach distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej sústavy spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a.s.. Bez el. energie budú v B. Štiavnici:

- **3. - 5.9.** v čase od 7:15 – 18:00 na ul.: 29. augusta, Iľjinská, Kremnicko, Kríková, Nám. padlých hrdinov, Obrancov mieru, Partizánska, Podhájska, Potočná, Srncia.

- **11.9.** v čase od 8:30 – 15:30 na ul.: Kremenisko.

- **12.9.** v čase od 8:30 – 15:30 na ul.: Hutnícka.

- **13.9.** v čase od 8:30 – 13:30 na ul.: Cintorínska, F. Urbánka, Hutnícka, J. C. Hronského, J. G. Tajovského, Na Matej štóľňu, Obrancov mieru, Pod Trojickým vrchom, Rakytová, Š. Krčméryho, Úzka.

- **16.9.** v čase od 8:30 – 15:00 v časti Počúvadlo na ul.: Počúvadlianske Jazero.

- **17.9.** v čase od 7:45 – 17:30 na ul.: Drieňová, Kysihýbelská, Okrajová, Ovocná, Roľnícka.

- **18.9.** v čase od 8:30 – 14:30 na ul.: Bočná, Horná Resla, J. K. Hella, Klinger, Družicová, M. Kukučina, Na Žigmund šachtu, P. Kyrmeze, Staronová.

- **23.9.** v čase od 8:30 – 15:30 na ul.: Drieňová, Kysihýbelská, Ovocná, Roľnícka.

- **25.9.** v čase od 7:30 – 17:30 na ul.: Drieňová, Kysihýbelská, Ovocná, Roľnícka

Ďakujeme za porozumenie!

**Július Bodor, riaditeľ sekcie
Dispečingy SSD, a.s.**

Začiatok školského roka 2019/2020

Š1.str. Vážení rodičia, prvý deň školského roka je významný aj pre vás, ktorí po prvýkrát alebo opäť zveríte svoje deti do rúk skúsených pedagógov, aby ich pomaly, ale dôsledne privádzali k vedomostiam, zručnostiam, poznaniu a chápaniu života, sveta, seba samého, aby v nich objavili a rozvíjali talent a ich najlepšie osobnostné črty. Prosím vás, aby ste sa zaujímali o dianie v škole a ponúkli svoje nápady a spoluprácu, lebo aj toto je cesta k priblíženiu našim spoločným predstavám o otvorenej, zdravej a bezpečnej

modernej škole.

Milý pedagogický zbor, milí učitelia, vychovávať a vzdelávať mladých ľudí je dôležitá a zodpovedná úloha, no zároveň nesie v sebe črty krásy a príťažlivosti. Vy zapalujete u našich žiakov pochoďením múdrosti nehľadiac na čas, zdravie a ohodnotenie svojej náročnej a zodpovednej práce. Majte i ďalej na pamäti, že škola a žiaci v nej tvoria zložitý organizmus, že v každej lavici sedí iný žiak, ktorého osobnosť je potrebné poznať, rešpektovať a rozvíjať. Želám Vám veľa pozitívnej energie,

množstvo pedagogického taktu, pevné zdravie, entuziazmus a kreatívne nápady pri naplňaní vašich cieľov.

Verím, že školský rok, ktorého brány teraz otvárame, prinesie pre všetky školy a školské zariadenia na území nášho mesta len pozitívne výsledky, spokojných žiakov, učiteľov a rodičov, a tak, ako aj už po mnohé roky verím, že to spolu zvládneme aj s pomocou mesta, mestských organizácií a mestskej samosprávy.

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

Nová predajňa Kremnickej mincovne

Banská Štiavnica ako každé turistické úspešné mesto, musí počítať s nárastom obchodov predávajúcich suveníry a pamiatkové predmety.

Zatiaľ sa to darí väčšinou vkusným spôsobom.

S veľkým potešením som preto v stredu 21.8. navštívil slávnostné otvorenie predajne Mincovne Kremnica. Predajňa sa nachádza v budove Kammerhofu, čo nie je náhoda, keďže sú tieto podniky historicky spojené. Niekoľko storočí sa totiž práve v Kremnickej mincovni spracovávalo štiavnické striebro.

Predajňa Minc-Art ponúka svojim zákazníkom nielen numizmatiký tovar, mince a medaily, ale aj suveníry s banskoštiavnickou tematikou. Takisto bude zákazníkom prístupná aj expozícia výrobných strojov mincí a medailí. Predajňu otvoril riaditeľ štátneho podni-

Otvorenie predajne v Kammerhofe FOTO ARCHÍV AUTORA

ku Mincovňa Kremnica, š.p., pán Vlastimil Kalinec a počas sezóny bude otvorená od 9,00 do 18,00 hod.

Mesto tak získalo ďalšiu zaujímavú zastávku pri objavovaní kultúr-

no – historického bohatstva regiónu. Podporí sa tým aj prezentácia mesta ako baníckej lokality a spoločná prezentácia stredoslovenských banských miest.

Martin Macharik

Zájazd

Slovenský zväz telesne postihnutých v Banskej Štiavnici oznamuje svojim členom, že organizuje zájazd do Kováčovej vo štvrtok **12. septembra 2019**. Odchod autobusu je o 11:00 z BŠ Krížovátka. Poplatok je 10€ za vstupenku a cestovné. V prípade záujmu je potrebné prihlásiť sa v kancelárii SZTP na tel. číslo: 045/ 692 08 75.

Výbor SZTP

Ceny Mesta Banská Štiavnica

MsZ na svojom zasadnutí dňa 26. augusta 2018 podľa VZN Mesta Banská Štiavnica č. 2/2009 Štatútu mesta Banská Štiavnica udelilo v zmysle §16 Výročnú cenu mesta:

PhDr. Mironovi Breznoščákovi, občanovi BŠ

Narodil sa v Medvedzom a po úspešnom ukončení VŠ štúdia na FF UPJŠ v r.1972 nastúpil ako SŠ učiteľ na Gymnázium v Medzilaborciach. Odtiaľ v r. 1973 prišiel do BŠ, kde začal učiť na gymnáziu ako SŠ učiteľ anglického jazyka. Do nášho mesta prišiel v období, kedy sa začala budovať prípravka pre VŠ štúdium v zahraničí. Neskôr na tejto škole pôsobil ako zástupca riaditeľa školy a v r.1995 prišiel pracovať na Mesto BŠ, kde pracoval ako asistent primátora, ktorý mal na starosti medzinárodnú spoluprácu mesta, zabezpečovanie a koordináciu spolupráce s Organizáciou miest svetového dedičstva. Aj na tomto poste propagoval Banskú Štiavnicu a širil dobré meno mesta doma aj v zahraničí. Podieľal sa aj na aktivitách Akademici v BŠ, podujatí, ktoré každoročne pripomína podpísanie Deklarácie o nástupníctve slávnej Baníckej akadémie, ktorú podpísali predstavitelia nástupníckych fakúlt a vysokých škôl. Ocenenie sa udeľuje pri príležitosti životného jubilea.

Michalovi Špuntovi, občanovi BŠ

Významný člen Banskostiavnicko-hodrušského baníckeho spolku sa narodil v obci Malá Čalómija v okr. Veľký Krtíš. Odborné vzdelanie získal štúdiom v Učňovskej škole, v odbore automechanik. Jeho prvým zamestnávateľom boli ČŠ autoopravovne Pôtor, kde pracoval v období r.1967–70. V r.1970 sa presťahoval do BŠ a zamestnal sa v Technických službách, v prac. pozícii vodič nákladného vozidla. V r. 1977 sa dal na banícke povolanie, keď sa zamestnal v Rudných baniach, závod BŠ, začínal ako robotník v bani na Novej šachte, neskôr sa vypracoval na pracovnú pozíciu pomocný lamač pri dobývaní rudy a pri razení banských diel. Po prijatí útlmového programu rudného baníctva sa zaradil do veľkej skupiny zamestnancov závodu, ktorí dostali výpovede v súvislosti s pripravovaným zrušením závodu v BŠ. V tom istom roku sa zamestnal v obchodnej spoločnosti Stavasta, s.r.o., BŠ v pracovnej pozícii stavebný manipulač-

ný robotník. Tu pracoval až do svojho odchodu na mimoriadny banícky dôchodok v r.1999. Od r.2000 je členom baníckeho spolku a od r.2014 je členom jeho riadiaceho výboru. Patrí medzi najaktívnejších členov spolku, je stálym členom baníckeho orloja, je členom štafážnej skupiny spolku a je zástavníkom spolku. Svojou aktívnou činnosťou ako člen BŠHBS prispieva k udržiavaniu baníckych tradícií, k ich zachovaniu aj pre budúce generácie, k ich šíreniu a prezentácii doma aj v zahraničí. Ocenenie sa udeľuje pri príležitosti životného jubilea.

Gymnázium Andreja Kmeťa v BŠ

Dejiny Gymnázia Andreja Kmeťa v BŠ sú prepojené s dejinami školstva v našom meste, ktoré má hlboké tradície. Názvy a forma školy sa menili rovnako ako sa menili štáty, panovníci či politické režimy. Do systematickej prevádzky sa škola dostala až po príchode jezuitov do BŠ v r.1649. Tak sa z pôvodnej starej trojročnej školy postupne stalo najprv 3-triedne a potom 4-triedne gymnázium. Od 11. novembra 1776 z rozkazu Márie Terézie prebrali gymnázium piaristi. Nové reálne gymnázium bolo pomenované po A.Kmeťovi, ktorý študoval na piaristickom gymnázii v BŠ v r. 1852 – 1858. Postupne sa zo 4-triedneho gymnázia vytvorila 11-ročná, neskôr 12-ročná SŠ, Stredná všeobecnovzdelávacia škola a Gymnázium. V r.1973 bola pri gymnázii zriadená Prípravka pre štúdium v zahraničí. Mnoho diplomatov či vysoko postavených úradníkov je absolventmi tejto prípravky. Od školského r.2010/2011 bolo založené anglické bilingválne gymnázium ako nasledovník jazykového gymnázia z konca 20. stor. V súčasnej forme má Gymnázium A. Kmeťa dve formy štúdia – slovenskú, so 4 triedami a bilingválnu anglickú sekciu s 10 triedami v 5 ročníkoch. BŠ gymnázium širilo a šíri neustále dobré meno školy aj mesta na Slovensku i v zahraničí a práve preto obyvatelia nášho mesta a mestská samospráva sme na túto školu hrdí. Vysokú úroveň škola dosiahla aj vďaka kvalitnému pedagogickému zboru a vedeniu školy. Škola sa zapája do medzinárodných projektov, ako škola zaradená do siete UNESCO tvorí neoddeliteľnú súčasť rozvoja mesta. Ocenenie sa udeľuje za rozvoj stredného školstva a šírenie dobrého mena mesta doma i v zahraničí.

Strednej odbornej školy lesníckej v BŠ

Lesnícke vzdelávanie a jeho história sú úzko späté s Baníckou akadémiou, neskôr Baníckou a lesníckou akadémiou a mestom BŠ. Významný je rok 1770, kedy na odporúčanie panovníčky Márie Terézie vydala Dvorská komora pre mincovníctvo a baníctvo vo Viedni dekrét o vyplnení a systemizovaní Baníckej akadémie v BŠ. Nariadila tu vytvoriť tretiu, banícku katedru, na ktorej sa malo vyučovať aj lesníctvo, čo znamenalo začiatok vyučovania lesníctva na tejto škole (Urgela 1985). Budova školy je situovaná v areáli Botanickej záhrady. Úroveň a výsledky vzdelávania na SLŠ boli ocenené Medzinárodnou vzdelávacou spoločnosťou (IES – International Education Society, Londýn), prezídium ktorej udelilo škole pre obe formy štúdia (stredné i vyššie) prestížny rating BBB, ako vysoko erudovanej a profesionálne vedenej inštitúcie. Škola je zaradená do prestížnej kategórie A, tzn. Špičková vzdelávacia inštitúcia s medzinárodnými skúsenosťami a bol jej pridelený rating E/SK/A/bbb. Zaradenie SLŠ v BŠ do siete medzinárodných vzdelávacích inštitúcií umožňuje škole vydávať absolventom medzinárodne uznávaný certifikát o lesníckom vzdelaní a tým umožňovať lepšie umiestnenie na trhu práce nielen v SR, ale aj v krajinách EÚ. V r.2019 si SOŠ lesnícka pripomenie 100. výročie jej vzniku. Za výnimočné zásluhy v oblasti rozvoja stredného školstva, za uchovávanie a prezentovanie lesníckych tradícií sa udeľuje ocenenie ako výraz vďaka a uznania.

Okrem vyššie uvedených ocenení primátorka mesta Banská Štiavnica Mgr.N. Babiaková udelila v zmysle §17 Cenu primátora mesta Banská Štiavnica:

MUDr. Marcela Mačajovej, občanke mesta BŠ

Narodila sa v Šuranoch. Detstvo prežila v Seredi a v Bratislave, kde chodila na SŠ. Po ukončení VŠ štúdia na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave (v roku 1979) prišla pracovať do BŠ na interné oddelenie (v r.1980). Atestovala v odbore otorinolaringológia a v BŠ bola znovuo tvorená ORL ambulancia, v r. 1996 otvorila aj imunologickú ambulanciu, pričom v oboch pracuje dodnes. V r.1999 – 2002 pracovala ako poslankyňa Mestského zastupiteľstva a členka Mestskej rady v BŠ. V BŠ vychovala 3 synov. Počas celého svojho aktívneho pracovného ži-

vota pracovala pre zdravotníctvo v BŠ a obyvateľov nášho mesta. Do súčasnosti vykonáva svoju prácu na vysokej odbornej úrovni s ľudským prístupom k pacientom. Celý svoj aktívny pracovný život prežila v BŠ. Ocenenie sa udeľuje za celoživotný prínos v oblasti zdravotníctva v našom meste, pri príležitosti životného jubilea.

Mgr. Márii Petrovej, občanke mesta BŠ

Za dlhodobú činnosť prácu v oblasti kultúry a osvetu, za organizovanie mnohých významných kultúrnych podujatí v rámci mesta BŠ, za založenie Autorského klubu literátov, hudobníkov, výtvarníkov a fotografov v BŠ, za hľadanie a podporu mladých talentov v rámci mesta a okolia, za úspešnú reprezentáciu mesta obrazovo-poetickými publikáciami Naša Štiavnica a Štiavnické jesene, Veselosti, Štiavnické zrkadlenia, Čas nálezov a strát a mnohé ďalšie. Písanie je pre Máriu Petrovú vášňou. Námety čerpá najmä z vlastného života, prežitých radostí ale aj starostí. Autorka má fanúšikov nielen v Banskej Štiavnici a blízkom regióne, ale aj na južnom Slovensku, odkiaľ pochádza. Svoju lásku k literatúre sa snažila Mária Petrová pretaviť aj do svojej práce, kde dlhé roky pôsobila ako stredoškolská učiteľka slovenského a ruského jazyka, neskôr ako odborná zamestnankyňa BBSK – Pohronského osvetového strediska Žiar/Hr. – pracovisko BŠ. Svojimi dielami sa zaslúžila o zviditeľnenie BŠ na Slovensku. Ocenenie sa udeľuje za šírenie dobrého mena mesta na Slovensku a rozvoj kultúry.

Patrikovi Jánymu, občanovi BŠ – kde vyštudoval katolícku gymnázium, v súčasnosti študuje na univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, odbor medzinárodné vzťahy. Športovej streľbe sa začal venovať v r.2009 pod patronátom svojho starého otca Ľubomíra Drbohlava. Do r.2014 bol členom športovo streleckého klubu v BŠ, avšak od r. 2015 prešiel pod hlavičku VŠC Dukla BB, kde spočiatku trénoval s dvojnásobným olympijským medailistom Jozefom Göncim. Momentálne trénuje s majstrom EU v rokoch 2005 a 2006 Zoltánom Balázom vo VŠC Dukla BB, kde aktuálne pôsobí ako vojak, profesionálny športovec. Zúčastňuje sa všetkých svetových pohárov, majstrovstiev EU, momentálne pracuje na získaní miestenky na Olympijské hry.

SNP a Banská Štiavnica

29.8 si celá naša spoločnosť pripomenie 75. výročie vypuknutia Slovenského národného povstania.

Keďže sa do tohto celonárodného podujatia významným spôsobom zapojila Banská Štiavnica, podávam aspoň základné informácie o jeho priebehu v našom meste a bezprostrednom okolí.

Na vstup nemeckých vojsk na Slovensko sa pripravila i banskoštiavnická posádka, ktorá už v polovici augusta 1944 nadviazala spojenie s Revolučným národným výborom a prisľúbila aktívnu účasť pri preberaní moci. Po vyhlásení povstania sa celá banskoštiavnická posádka k nemu prihlásila. 30. augusta sa ujal moci Revolučný okresný národný výbor, ktorého členmi boli Ján Paškay, František Papánek, Jozef Zachar, Ján Abrahám, Alžbeta Göllnerová-Gwercová, Emil Beseda, Jozef Jelínek, Mária Mudráková, Gustáv Stanek a ďalší. Revolučný národný výbor 30. augusta vyhlásil mobilizáciu. Členovia Revo-

lučného okresného národného výboru v Banskej Štiavnici sa aktívne podieľali aj na zakladaní revolučných národných výborov v okolitých obciach. Tieto orgány ľudovej moci riadili celý politický, hospodársky a sociálny život civilného obyvateľstva a súčasne zabezpečovali všestrannú pomoc povstaniu.

Po prieniku nemeckých vojsk na Pohronie 30. septembra 1944 sa dal očakávať sústredený nápor na Banskú Štiavnicu. Na ochranu mesta a okolia vznikla z jednotiek Topľa a Dunaj podskupina Volga, ktorá podliehala 3. taktickej skupine. Jej veliteľom bol mjr. Štefan Murgaš a náčelníkom štábu kpt. J. Orolín. Podskupinu posilnila novosformovaná rota z výcvikového tábora v Budči. Vojské jednotky spolu so stovkami civilného obyvateľstva budovali zábrany a prekážky hlavne na cestách z Hodruše do Vyhní. Na týchto prácach sa zúčastnili aj banskoštiavnickí študenti.

Nemci začali prenikať k Banskej Štiavnici najprv od Žarnovice, vzápätí aj od Sklených Teplíc. Kladenie

odporu presile netrvalo dlho. Rada na obranu Slovenska zväžila celú situáciu a vydala rozkaz, aby jednotky povstaleckej armády opustili mesto a ustúpili na obrannú líniu Močiar – Kozelník – Ostrá Lúka a zároveň prehradili všetky smery od Banskej Štiavnice na Zvolen. Ústup posádky a preskupovanie jednotiek sa uskutočnilo v noci zo 6. na 7. októbra 1944. S nimi odišli aj exponovaní antifašisti, vrátane členov revolučných národných výborov. Ešte predtým odviezli výrobky z tabakovej továrne a textílií. 7. októbra vnikli do mesta prvé nemecké tanky.

Nakrátko sa podarilo zastaviť nemecké jednotky prichádzajúce od Svätého Antona rote npr. Jozefa Jánoša, v ktorej boli väčšinou záložníci z mesta a okolia. Nemecké jednotky obsadili Banský Studenec, 10. októbra museli povstalecké vojská opustiť Vyhne. Ťažké boje sa odohrali 16. októbra o obec Močiar. V 2. polovici októbra 1944 obsadili Nemci aj posledné pozície v okolí Banskej Štiavnice.

Ján Novák

Ceny Mesta Banská Štiavnica

34.str. Medzi jeho najlepšie výsledky patrí: 6.miesto ME 2015 ešte ako junior a terajšie 7.miesto na druhých Európskych hrách v Minsku spolu s prvým miestom na 30. letnej Univerziade v Taliansku Neapol. Ocenenie sa udeľuje za úspešnú športovú reprezentáciu mesta BŠ a šírenie jeho dobrého mena na Slovensku a v zahraničí.

Lubomírovi Drbohlavovi, občanovi BŠ – tréner strelcov, narodený v Horných Lefantovciach okr. Nitra. V r. 2009 začal trénovať svojho vnuka Patrika Jányho a o polroka

aj Štefana Šuleka ml.. Sám ako stále aktívny strelec reprezentuje BŠ a získal niekoľko sto ocenení v rámci regiónu a kraja. L.Drbohlav bol 2x majstrom Slovenska v kategórii seniori. Svoje skúsenosti odovzdával niekoľko rokov svojim zverencom. Dal im veľmi dobré základy, ktoré si v súčasnosti zvyšujú v Dukle Banská Bystrica. Jeho už bývalí zverenci sú najlepšími strelcami Slovenska a zúčastňujú sa na najvyšších svetových streleckých podujatiach po celom svete, kde s úspechom reprezentujú SR a BŠ. Ocenenie sa

udeľuje pri príležitosti životného jubilea.

Stalo sa už tradíciou, že ceny mesta sa odovzdávajú na slávnostnom zasadnutí MsZ v Kostole sv. Kataríny, počas konania mestských slávností Salamandrové dni. Tento rok tomu bude rovnako, v piatok 6. septembra 2019 o 13:00 hod. v Kostole sv. Kataríny si ocenenie prevezmú ceny mesta, ako výraz vďaky a uznania za ich prácu v prospech nášho mesta a spoločnosti.

Ing. Ivana Ondrejmišková,
prednostka MsÚ

INZERCIA

kam v BŠ
a okolí?

29. – 30.8. Divadlo Markeliňa – Carbon Club (ES), kabaretná show o baníckoch, asfaltová plocha pri SOŠSaL, Kolpašská 9, BŠ, slovenská premiéra, 20:30, vstup voľný!

30. – 31.8. Haraburdy: bazár (ne)potrebných vecí. Dielničky, Kammerhofská 2, BŠ, 10:00.

30.8 – 1.9. Festival Amplión – Nový kabaret & pouličné umenie. Mesto BŠ, program a vstupenky www.amplion.eu.

30.8. – 1.9. Workshop hlina Klingger. Omietanie slameného domu hlinenou omietkou. Pod tajchom Klingger, BŠ, 16:00.

30.8. Vernisáž: Anabela Žigová – Super pocit, Galéria J. Kollára, Nám. sv. Trojice 8, BŠ, 18:00.

30.8. Divadlo: Carbon club. Tragikomický kabaret o baníckoch. Asfaltová plocha pri SOŠLS, Kolpašská 9, BŠ, 20:30.

31.8. Kammerhof deťom. Špeciálne vstupy s rozprávkou. Kammerhofská 2, BŠ, 14:00.

31.8. 1. ročník o najlepších guláš. Benefičné podujatie. Kaviareň Sírúš, Železničarska 12, BŠ, 13:00.

Koncert: Kružlicovci na Terasu u Blaškov. Počúvadlianske jazero, 18:00.

1.9. Štiavnica nielen strieborná. Pouličná pochôdzková inscenácia. Radn. nám, BŠ, 16:00.

2.9. Zápis na tanečné kurzy spoločenského tanca pre dospelých, mládež, deti. ZŠ J. Kollára na Drieňovej, BŠ, 17:30.

3.9. Farebný workshop: Nafarbi si svoj stolček. sFarbami, Radn. nám. 10, BŠ, 14:00.

5.9. Vernisáž: Salamander a baníctvo očami detí a mládeže. Klub Rubigall, Nám. sv. Trojice 3, BŠ, 14:00. Dni európskeho kultúrneho dedičstva 2019, Otvárací ceremoniál. Starý zámok, Starozámokská 11, BŠ, 16:00.

Výročné ceny časopisu Pamiatky a múzeá. Slávnostné odovzdávanie. Starý zámok BŠ, 12:00.

Fotonávraty do minulosti BŠ. Projekcia historických fotografií a pohľadníc. Centrálka, Nám. sv. Trojice 22, BŠ, 19:00.

5. – 6.9. Haraburdy: bazár (ne)potrebných vecí. SBM, Kammerhofská 2, BŠ, 10:00.

5. – 7.9. Salamandrové dni 2019. Tradičné podujatie na oslavu baníckov, BŠ, 9:00.

Región Banská Štiavnica

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
Slovenské národné múzeum
Pamiatkový úrad Slovenskej republiky
Pamiatky a múzeá
ICOMOS Slovensko
Združenie historických miest a obcí SR
Mesto Banská Štiavnica

**DNI EURÓPSKEHO
KULTÚRNEHO
DEDIČSTVA 2019**

UMENIE A ŽÁŽITOK

**Vás pozývajú
dňa 5. septembra 2019
do Banskej Štiavnice na**

**ODOVZDÁVANIE VÝROČNÝCH CIEN
REVUE PAMIAATKY A MÚZEÁ / o 12.00 hod. na Starom zámku**

RECEPCIU / o 14.00 hod. na Starom zámku

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE
Dní európskeho kultúrneho dedičstva 2019
o 16.00 hod. v Kostole sv. Kataríny

kontakt: dekd.petrasova@gmail.com / www.dekd.sk

Tohtoročný Salamandrový sprievod

Prípravy na Salamandrový sprievod, ktorý sa bude konať a prechádzať mestom v piatok 6. septembra o 19:00 sú v plnom prúde.

Na jeho samotnú predprípravu sme sa opýtali jej dlhoročnej organizátorky, ktorá nenecháva nič na náhodu a do detailov má premyslený každý krok, Ing. Dalmy Štěpánkovéj:

Pani Dalma ako pokračujete s prípravami na tohtoročný Salamandrový sprievod?

Salamandrový sprievod organizovali v predchádzajúcich obdobiach 9-krát Rudné Bane, š.p.. Po likvidácii Rudných baní, š.p., prevzalo organizáciu Salamandrového sprievodu mesto Banská Štiavnica. Na požiadanie bývalého dlhoročného primátora Ing. Mariána Lichnera, CSC., som začala organizovať tento sprievod. Vtedy som si vytýčila cieľ, že zabezpečím všetko, čo je potrebné pre tento sprievod, t. j., že zabezpečím všetky rekvizity a kostýmy, nakoľko sme museli kostýmy požičiavať z požičovne kostýmov až z Martina. Vyžadovalo si to značné finančné náklady, ktoré Mesto Banská Štiavnica nemalo. Preto som sa rozhodla vybudovať vlastnú šatnicu. Za necelých 27 rokov, ako organizujem Salamandrový sprievod máme vybudovanú kompletnú šatnicu pre

viac ako 400 ľudí. Táto šatnica bola zabezpečená prevažne sponzorsky a jednotlivými obyvateľmi nášho mesta, ktorí mi pomáhali pri jej vybudovaní. Tu sa prejavila vzájomná spolupráčnosť a pochopenie pre udržanie Salamandrového sprievodu v Banskej Štiavnici. Ďalej som sa zamerala na zabezpečenie ľudí, ktorí by boli ochotní ísť do sprievodu, zodpovedných, ktorí majú zmysel pre udržiavanie baníckych tradícií. Je vybudovaná pevná základňa Salamandrového sprievodu zložená prevažne zo starých baníkov, ich detí a vnúčat. Okrem toho sa do sprievodu zapájajú aj ďalší obyvatelia z celého regiónu. Aj v tomto roku pôjdu do sprievodu starostovia okolitých obcí, ktorí pritiahnú ďalších obyvateľov z týchto obcí. Mojim cieľom je, aby do Salamandrového sprievodu boli zapojení obyvatelia nášho mesta, regiónu, aby všetci žili s týmto mestom, ktoré by sa nemalo stať skanzenom, ale mestom, kde baníctvo zohralo rozhodujúcu úlohu pri jeho založení. Môžeme byť hrdí, že v tomto meste sa doposiaľ udržala táto tradícia a je zaujímavá nielen pre Banskú Štiavnicu, celé Slovensko, ale je zaujímavá aj pre okolité štáty, ktoré sa zúčastňujú v predvoji Salamandrového sprievodu, kde sú zapojené jednotlivé banícke spolky z Maďarska, Poľska, Rakúska či

Ing. Dalma Štěpánková v šatnici FOTO MICHAL KRÍŽ

Českej republiky. Okrem týchto ľudí sú do sprievodu zapojení starí baníci, čo si veľmi vážim, pretože urobili kus dobre odvedenej poctivej práce ako pracovníci Rudných Baní, š.p., a týmto spôsobom a svojou účasťou dokumentujú svoju príslušnosť k baníckemu stavu a povolaniu. Čo sa týka vybudovania samotnej šatnice, aj v tomto roku pribudli nové kostýmy do sprievodu, vynovila sa zabezpečením klobúkov, číziem, košiel, kravát a zamerali sme sa na austrálske uniformy a pohrebné kostýmy.

Ja by som sa chcela na záver veľmi

pekne poďakovať všetkým účastníkom Salamandrového sprievodu a chcela by som pozvať nielen Štiavničanov, ale všetkých, ktorí trávajú svoje voľné chvíle v našom meste v obnovených baníckych domčekoch, aby sa prišli pozrieť na jedinečný Salamandrový sprievod, kdevidia svojich známych, priateľov, svoje rodiny so zapojením obyvateľov Banskej Štiavnice a s účasťou až vyše 1 000 ľudí vrátane študentov všetkých stredných škôl pôsobiacich v našom meste.

Za aktuálne informácie poďakoval
Michal Kríž

Bodka za umením na železničnej stanici

Veľký formát – malba, digitálny print, fotografia či inštalácia, ktorý od roku 2010 dotváral verejný priestor čakárne štiavnickej železničnej stanice bude už o mesiac uzavretou kapitolou.

Občianske združenie Štokovec, priestor pre kultúru, ktoré v týchto priestoroch od leta 2009 pôsobilo a realizovalo tu stovku kultúrnych aktivít sa so stanicou lúči. „Počas tých 10-tich rokov, ktoré sme tu boli sme zažili všeličo. Od apatie okolia, po výborné reakcie profesionálov a cestujúcich, ktorí nás spoznali ako predajcov cestovných lístkov“ hovorí Doc. Mgr. art Svätopluk Míkyta, sám aktívny umelec a vysokoškolský pedagóg. Veľký formát, ktorý tu špeciálne pre čakáreň vytvorili kvalitní umelci a umelkyne tvoril tradične vrchol letnej sezóny. „Za vizuálne najpríťaž-

livejšie považujeme dielo Františka Skálu, ktoré rovno z našej štiavnickej stanice smerovalo na veľkú retrospektívu umelca do Prahy (Valdštejnská jzdárna Národní Galerie) alebo 8x9m veľkú farebnú štatnatú textilnú inštaláciu dvojice autoriek Anetty Mona Chisa a Lucie Tkáčovej, či minuloročný veľký výkričník slovenského konceptualistu Rudolfa Sikoru,“ dodáva Míkyta. Poslednú možnosť vystavovať v monumentálnej čakárni dostalo Združenie Art Aktivista okolo slovenského umelca, držiteľa Ceny Oskára Čepana Tomáša Rafu. Ten spolu s teamom spolupracovníkov od leta 2015 organizuje týždenné workshopy v rómskej osade na východe Slovenska, ktorá je okrajovou časťou Sečoviec. Práca na 10x10metrov veľkom plátne je pre detských obyvateľov tejto osady letnou udalosťou, možnosťou naplno prejať svoje často nepoznané a neobjavené umelecké sklony

a emócie. „Veľakrát medzi nimi vidíme väčšiu spontánnosť než u školeného umelca. Sú medzi nimi viacerí „Basquiat““, vysvetľuje Rafa.

Výstava Sečovské bienále umenia na železničnej stanici v Štiavnici je otvorená vždy v piatok, sobotu a v nedeľu od 13:30 do 18:00 a to až do 1. septembra 2019. Okrem dvoch mo-

numentálnych malieb prezentuje aj sériu menších formátov, kresieb a objektov. Celú inštaláciu dotvára filmová dokumentácia. Projekt vznikol za podpory z Fondu na podporu kultúry národnostných menšín. Srdečne pozývame!

foto: Archiv Združenia Art Aktivista
Zuzana Bodnárová

Hľadáme!

Pre projekt medzinárodného festivalu intermediálneho umenia JAMA /73.ročník Milana Adamčiaka hľadáme v štiavnickom regióne malé artefakty, kresbičky, ktoré Milan Adamčiak zrealizoval pre kamarátsku societu.

Ak máte od Milana nejakú drobnosť, ak Vám pokreslil pivný tácek, ak ste od neho dostali malý objekt či inú drobnosť ako pozornosť či protislužbu, ozvite sa nám. A ak žiadne nevlastníte, pomôžu nám aj informácie o tom, kto by ich mohol vlastniť. Hľadáme ich za účelom krátkodobého zapožičania na výstavu venovanú životu M. A. v regióne Banskej Štiavnice. Majiteľov takýchto predmetov prosíme o ich zapožičanie v termíne 25. septembra – 8. októbra 2019. Diela budú vystavené v rámci festivalu JAMA – 73. ročník Milana Adamčiaka 4. októbra v galérii Parter BSC na ulici A. Gwarkovej-Göllerovej v Banskej Štiavnici. Majiteľov srdečne pozývame! Súčasťou festivalu bude okrem výstavy aj sympóziu o umení M. A. alebo koncert Milanovej hudby. Festival sa bude konať počas prvého októbrového víkendu v Banskej Štiavnici, Banskej

Belej a okolí. Viac informácií čoskoro zverejníme na webe podujatia: www.jama.ooo. Nechceme, aby Milanov odkaz prežila iba v monografiách a galériách. Jeho rukopis vznikol na periférii – umeleckej a ostatné roky aj geografickej a spoločenskej. Štiavnické okolie ho formovalo, tam ho možno najlepšie pochopiť, čerpať z neho a nadviazať naň. Medzinárodný festival JAMA si pripomenie nedožitý 73. narodeniny Milana Adamčiaka na miestach, na ktorých bol posledné roky najviac doma, a nadviaže na odkaz jeho tvorby. Festival je súčasťou projektu

Mesto kultúry 2019 a má úprimnú snahu priblížiť život a dielo Adamčiaka tak odbornej, ale najmä laickej verejnosti.

Kontakt: jama@stokovec.sk, 0944 079 133

Kto bol Milan Adamčiak?

Milan Adamčiak (*1946 – †2017) – konceptuálny umelec, autor vizuálnej poézie, hudobník, skladateľ, muzikológ a vysokoškolský pedagóg – bol jednou z najvýraznejších osobností súčasného umenia na Slovensku. Posledné roky žil a tvoril (na okraji spoločnosti) v okolí Banskej Štiavnice. Navštevoval Banskú St a nicu, býval v skromnej záhradnej chatke na okraji Banskej Belej, čas rád trávil v miestnych krčmách. Takto nenápadne sa uzatváral život človeka, ktorého dielo je známe od Tokia až po New York. V roku 2017 realizovala Slovenská národná galéria v Bratislave prierezovú výstavu Adamčiak začni!, ktorej sa však už nedožil. Svoju vôbec poslednú performance predviedol práve v Banskej Štiavnici, posledný deň v roku 2016 na výstave Ihla, ruka, srdce, hlava v Galérii Jozefa Kollára, odkiaľ je aj fotografia dopĺňajúca tento text. foto: Archiv Banskej Stanice

JAMA festival

Fotograf z Drakulovho kraja vystavuje v Art Cafe

28-ročný fotograf Mora Alexandru z hlavného mesta Transylvánie – Klužu (v preklade aj Koložvár, čo správne naznačuje, že odtiaľ pochádza chutné jedlo koložvárska kapusta), otvoril v sobotu 17.8.2019 zaujímavú výstavu v uvedenej kaviarni.

Tento mladý Rumun strávil takmer mesiac v dedinke Hontianske Trstany, aby zmapoval históriu skalných obydlí priamo v obci aj v okolí a toto potom pretavil do svojich prác. Ako mi porozprávala kurátorka výstavy Juliana Mrvová, mladého umelca pozvala práve ona. Bol to výsledok spolupráce medzi Periférnymi centrami v B. Bystrici a Ateliérom HT 158 – H. Trstany. Ich snahou je približovať na Slovensku dedinskú kultúru, pomerne neznámu a málo prebádanú. K tomuto patria aj domčeky vytesané do skaly, tzv. Tufy. Vznikli dôsledkom vul-

kanickej činnosti, vyliatím lávy. Tie u nás, konkrétne činnosťou Štiavnickej sopky, pred mnohými rokmi, smerom asi 50km do Levicekejho regiónu. Preto najznámejšia pre nás môže byť obec Brhlavce v okrese Levice, kde sa tento slovenský unikát nachádza. Obydlia „jaskynného typu“ sú dodnes využívané na bývanie, ale aj ako pivnice či hospodárske budovy. Práve spomínané organizácie mapovali, že nie je to jediné miesto v tomto okrese, kde sa nachádzajú, ale je to aj širšie okolie. V globále sú takéto miesta na svete štyri a Slovensko patrí k jednému z nich. Výstava spojená s úvodnou besedou bola inštalovaná do dvoch častí. V prvej z nich boli obrázky v tlačenej podobe. Skôr druhá časť má pre fotografa väčší význam. Zaujímala ho totiž podobnosť ručne tesaného kameňa. Fotografickú

emulziu naniesol priamo na plátno, a tak vznikol veľký formát klasickej fotografie, len na inom podklade. Takto je omnoho viac viditeľnejšia štruktúra kameňa. Touto netradičnou technikou sme sa mohli viac priblížiť k realite takýchto obydlí. Autorovi sa páčilo aj v našom meste, keďže je veľmi podobné tomu jeho. Dýcha históriu aj baníckymi tradíciami, preto by sa sem chcel ešte vrátiť.

Daniela Sokolovičová

oznamy, spomienky

Spomienka

Hovorí sa, že ak máš niekoho, koho miluješ v nebi, tak máš v sebe kúsok oblohy...

Odkedy si odišiel, už nič nie je rovnaké. Všetko zostalo také prázdne. Zostali mnohé nevy povedané slová, mnohé veci neuskutočnené... Niekedy si myslím, že si odišiel príliš skoro, že si mal dostať čas, aby si si to tu užil viac. Pretože, keď si odišiel, stali sa veci, ktoré si mal prežiť s nami...

Ale zároveň viem, že nech si kdekoľvek, cítiš sa hrdý na to, ako to tu zvládame, pretože si s nami po celý čas. Hovorí sa, že tí, ktorí od nás odišli sú veční, lebo žijú v našich srdciach. A ja tomu verím. Áno, každý večer pozerám na hviezdy a predstavujem si, že si na jednej z nich, sleduješ naše kroky a tešíš sa, že to tu zvládame...

22. júla 2019 uplynuli 2 roky, ako nás opustil náš starý otec **Vojtech Greguš**, venujte mu prosím tichú spomienku. S láskou spomína manželka Anna, dcéry Viera a Ľubica s rodinami

Spomienka

Spomienka na Teba nikdy nevybledne, tam v raji nebeskom pokoj večný máš, si naším anjelom na Zemi, strážiš nás...

Dňa **31.8.2019** si pripomínáme nedožitý 75. narodeniny manžela **Stanislava Labudu**. S úctou, láskou a modlitbou na neho spomínajú

manželka, dcéra Andrea s manželom, vnuci Erik, Patrik a pravnúčik Samko

Salamandrové dni 2019

Program:

5.9 – 7.9. 2019 (štvrtok, piatok, sobota) – 9.00 – 17.00 hod., Slovenské banské múzeum, Mineralogická expozícia (Berggericht), Nám. sv. Trojice 3

Paralely Banskej Štiavnice a Laurionu. Výstava predstavuje podobnosti dvoch celosvetovo významných lokalít ťažby a spracovania rúd drahých a farebných kovov Banskej Štiavnice (Slovensko) a Laurionu (Grécko). Komentovaná prehliadka výstavy sa uskutoční 5.9. 2019 o 17.00 hod.

5.9. 2019 (štvrtok) – 10.00 hod., Slovenské banské múzeum, Kammerhof, Kammerhofska 2

Medzinárodná konferencia Európske montánne dedičstvo – Európska banská cesta. Konferenciu organizuje Slovenské banské múzeum, Fakulta BERG TU v Košiciach, Združenie baníckych spolkov a cechov Sloveňa, Banskosťiavnicko-hodrušský banícky spolok.

5.9. 2019 (štvrtok) – 12.00 hod., Slovenské banské múzeum, Starý zámok, Starozámocká 13

Odvzdávanie ocenení Pamiatky a múzeá. Každoročné podujatie, na ktorom budú oceňované najvýznamnejšie počiny uplynulého

roku v oblasti ochrany a zveľaďovania kultúrneho dedičstva.

5.9. 2019 (štvrtok) – 15.00 hod., Slovenské banské múzeum, Galéria Jozefa Kollára, Nám. sv. Trojice 8

Beseda s prof. Ľudovítom Petraniským. Stretnutie s významným slovenským kunsthistorikom spojené s diskusiou o významnom štiavnickom maliarovi Jozefovi Kollárovi.

5.9. 2019 (štvrtok) – 16.00 hod., Kostol sv. Kataríny, Radničné námestie

Otvárací ceremoniál Dní európskeho kultúrneho dedičstva 2019. Komorný koncert študentov Hudobnej a umeleckej akadémie Jána Albrechta v Banskej Štiavnici v spojení s Eugenom Prochácom a operným spevákom Stanislavom Bartkom s účasťou ministerky kultúry SR Ľubice Laššákovéj.

5.9. 2019 (štvrtok) – 19.00 hod., Kultúrne centrum, Kammerhofska 1

Slávnostný šachtág. Otvorenie baníckych slávností tradičným podujatím pre pozvaných hostí.

6.9. 2019 (piatok), Slovenský banský archív, Radničné námestie 16

Deň otvorených dverí: Archív – stopa banskej minulosti. Na výstave okrem zaujímavých historických banských a povrchových máp budú zverejnené plány sídla archívu

t.j. Fritzovho domu počnúc obdobím od začiatku 18. storočia. Zverejnené budú aj fotografie počas rekonštrukcie objektu v rokoch 2017 – 2018

6.9. 2019 (piatok) – 9.00 hod., Kultúrne centrum, Kammerhofska 1

Valné zhromaždenie Slovenskej banskej komory so sídlom v Banskej Štiavnici. Podujatie pre pozvaných hostí v garancii SBK.

6.9. 2019 (piatok) – 13.00 hod., Kostol sv. Kataríny, Radničné námestie

Slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva. Slávnostné podujatie spojené s udeľovaním výročných cien mesta. Po slávnostnom zasadnutí mestského zastupiteľstva bude nasledovať vztýčenie zástavy Organizácie miest svetového dedičstva.

6.9. 2019 (piatok) – 15.00 hod., Kultúrne centrum, Kammerhofska 1

Oslavy Dňa baníkov, geológov, hutníkov a naftárov. Slávnostné podujatie v režii Ministerstva hospodárstva SR, Ministerstva životného prostredia SR, Zväzu hutníctva, ťažobného priemyslu a geológie SR, Odborového zväzu pracovníkov baní, geológie a naftového priemyslu SR a Slovenskej banskej komory.

6.9 – 7.9. 2019 (piatok) – 14.00 – 19.00, (sobota) – 9.00 – 16.00, SPŠ S. Mikovíniho

Burza minerálov

Tradičná burza minerálov.

6.9. 2019 (piatok) – 15.00 – 23.30 hod., Námestie sv. Trojice

Salamandrové pódium

Hlavný hudobný program v centre mesta. Vystúpia miestne kapely, Adam Ďurica a Veronika Rabada.

6.9. 2019 (piatok) – 19.00 hod. – 21.00 hod.

Salamandrový sprievod

Tradičný vrchol programu. Výnimočný a jedinečný sprievod, ktorý zabáva celé generácie štiavničianov i hostí mesta. Pred týmto sprievodom si budú môcť návštevníci podujatia pozrieť sprievod baníckych spolkov, ktorý sa bude formovať pri bývalej Tabakovej továrni a do centra sa pohne približne o 19.30 hod. ako predvoj tradičného Salamandrového sprievodu.

6.9. – 7.9. 2019 (piatok, sobota) – od 10.00 hod., Námestie sv. Trojice

Salamandrový jarmok

Trhy na Námestí sv. Trojice.

7.9. 2019 (sobota) – 10.00 – 17.00 hod., Námestie sv. Trojice

Salamandrové detské pódium

Program pre deti na hlavnom námestí.

Zmena programu vyhradená!

OKŠaMK

INZERCIA

Rozhovorte sa hneď a ZARAZ!

Zabudnite na nekonečné bifľovanie, hrozivo vyzerajúce gramatické cvičenia, či dlhánske, hadiace sa stĺpce slovíčok. Spomínate si, že by ste sa niekedy v detstve učili slovíčka zo slovenčiny? To sotva. Zdá sa, akoby Vám do hlavy naskákali samé.

Takto podobne sa snažíme vyučovať jazyky aj my, v jazykovej škole ZARAZ.

Využitá každá minúta

Na začiatku vyučovania sa študenti zahrievajú opakovaním učiva, ktoré sa preberalo na predchádzajúcej hodine. Nečakajte monológ lektora a hŕstku znudených a vystrašených študentov. Riadenou konverzáciou, ktorú vedie lektor so študentmi, neustále udržuje ich pozornosť a donúti ich tak aktívne myslieť a konverzovať cudzím jazykom. Rovnakou formou sa vyučuje aj nové učivo. Každá jedna minúta z vyučovacej hodiny je naplno využitá, lebo sa celý čas nenútené sústreďte, hovoríte a myslíte v cudzom jazyku.

Takto vyučovať sa pochopiteľne nedá 20 ľudí naraz a ešte k tomu, každého s inými vstupnými vedomosťami.

V jazykovej škole ZARAZ sú malé skupinky študentov s individuálnym prístupom lektora v každej skupine.

Vyskúšajte zadarmo

Ak si to neviete predstaviť ako je to možné, neváhajte a prihláste sa na ukážkovú hodinu ZADARMO. Na takejto hodine si sami môžete vyskúšať, či je náš spôsob výučby vhodný aj pre Vás a či Vám vyhovuje rovnako, ako ďalším spokojným študentom jazykovej školy ZARAZ. Kurzy sa otvárajú počas celého roka a radi Vás privítame na jarných i letných konverzačných kurzoch.

Na ukážkovú hodinu v Banskej Štiavnici sa môžete prihlásiť na www.zaraz.sk pod pobočkou Banská Štiavnica, alebo nám napíšte mail: marcelaknoskova@zaraz.sk, prípadne Vám radi poskytneme bližšie informácie na čísle 0915 494713.

Najbližšia UKÁŽKOVÁ HODINA sa uskutoční 10.9.2018 o 18:00 na ulici Pletiariska 12.

Tešíme sa na stretnutie.

Aktuálne filmy v kine Akademik

Piatok 30.8. o 19:30 hod.

CEZ PRSTY

Komédia, športový, 112 min., MP:12, vstupné: 5€. Príbeh sa odohráva na beach volejbalových ihriskách, ale nie len na nich. Linda a Pavla sú parťáčky, ktoré obetujú beach volejbalu všetko. Teda skoro všetko. Mladšej Pavle tak trochu začínajú tikať biologické hodiny a s priateľom Hynkom chce čo najskôr otehotnieť. To staršia, slobodná a bezdetná Linda nechápe. Zvlášť, keď sa im podarilo kvalifikovať na Majstrovstvá Európy...

Sobota 31.8. o 19:30 hod.

ANNA

Triler, akcia, 118 min., MP:15, vstupné: 5€. Očarujúca Anna kedysi predávala v Rusku na trhu matriošky a teraz pracuje ako top modelka v Paríži – teda aspoň tak to vyzerá na prvý pohľad. V skutočnosti je chladnokrvnou a mimoriadne nebezpečnou tajnou agentkou, ktorá má vďaka tvrdomu výcviku schopnosť vyviaznúť živá

z akejkolvek prestrelky či súboja.

Nedeľa 1.9. o 16:00 hod

TOY STORY 4

Animovaný, rodinný, 100 min., MP, vstupné: 5€. Hračkářský kovboj Woody si bol vždy istý zmyslom svojho života. Vedel, že na prvom mieste je dávať pozor na dieťa, či už to bol chlapec Andy alebo dievčatko Bonnie. Problém však nastane, keď si Bonnie v škôlke vlastnoručne vyrobí Vidlíka – figúrku z plastovej vidličky. Ostatné hračky ho doma radostne privítajú, Vidlík je však vydesený a tvrdošíjne trvá na tom, že patrí medzi odpadky. Woodyho čaká neľahká úloha presvedčiť ho o opaku.

Nedeľa 1.9. o 18:30 hod.

VTEDY V HOLLYWOODE

Akcia, komédia, 159 min., MP:15, vstupné: 5€. V deviatom filme kultového režiséra Quentina Tarantina sa

televízny herec a jeho dlhoročný kaskadér rozhodnú presadiť pri filme na konci zlatej éry Hollywoodu v roku 1969 v Los Angeles.

Utorok 3.9. o 18:30 hod.

DEVÄTDESIATE

Drama, hudobný, 90 min., MP:12, vstupné: 5€. Film sleduje trinásťročného Stevieho, ktorého pred neľahkým osudom zachraňuje partia skaterov. V každej minúte filmu si divák okrem skvelého príbehu môže vychutnať aj atmosféru 90. rokov, ktorú bravúrne doplnia soundtrack filmu.

Štvrtok 5.9. o 18:30 hod.

AFRIKA NA PIONIERI

Cestopisný, 107 min., MP:15, vstupné: 5€. Prvý slovenský motorkársky Road Movie o ceste piatich Slovákov naprieč africkým kontinentom. Všetko to začalo nevinným výletom, keď sme po strednej škole vyrazili na pionieroch prvýkrát na cestu okolo Slovenska.

Bližšie info: odd. kultúry, športu a MK, tel.č.: 045/694 9651, e-mail: zuzana.patkosova@banskastiavnica.sk
www.kino.banskastiavnica.sk, FB: Banská Štiavnica-kino Akademik

K

R

Í

Ž

O

V

K

A

Vážení lúštitelia!

Výhernú poukážku na konzumáciu v hodnote 10eur v pizzerii, reštaurácii Black M, Nám. sv. Trojice 6/2, Banská Štiavnica si výherca môže vyzdvihnúť v redakcii ŠN. Správne znenie krížovky z č. 28/2019: „Vzdialenosť medzi tým, čo chceš, a tým, čo máš, je to, čo robíš.“ Výhercom sa stáva **Alžbeta Kopálová, Banská Štiavnica**. Srdečne blahozeláme! Tento týždeň hráte o poukážku na konzumáciu v hodnote 10eur v pizzerii, reštaurácii Black M, Nám. sv. Trojice 6/2, Banská Štiavnica. Vašou úlohou je správne vylúštiť krížovku a zaslať ju spolu s kupónom do redakcie ŠN v termíne **do 09.09.2019**.

V tajničke sa ukrýva výrok T. G. Masaryka:

A., 2. časť tajničky,

B., 1499 v Ríme, dala mi overenie, stupeň v jude,

C., Popevok, kočovník, krídlo odb., slov. herec, existuješ,

D., Súhlas, modlitba latinsky, spoločlasky v slove skúpa, judejský kráľ, haluška česky,

E., Slúži na osievanie, citoslovce veselosti, pohrebná hostina, zvrtné zámeno, nežnosť,

F., Ťuká na dvere, ryba, preto, liter, **G.,** Textová skratka, vrchnák, skôr, povraz so slučkou, oska,

H., Hlávková zelenina, hlt, samohlásky v slove nedeľa, plietol, spojka,

I., Miešanec, dával rady, žen. meno, **J.,** Sopka na Sicílii, ranil, daj náboj do pušky,

K., Koniec tajničky, zn. áut Rakúska a Španielska.

1., 995 v Ríme, **Začiatok tajničky,** partner Barby,

2., 51 v Ríme, Lina naopak, čistite pránim,

3., Meno Strakovej, patriaci Otovi, iba, ozn. áut Nórska,

4., Česká zápalkáreň, nemecké auto, samohlásky v slove voňavá,

5., Časti hlavy, prípravok do septikov, pracovná výchova,

6., Nemecká speváčka, iniciálky Krónera, v poriadku, slov. spisovateľ,

7., Doba, zomrie, umenie latinsky,

8., Emília, dať za peniaze,

9., Júlia zastarale, časť lode, obyva-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A															
B															
C															
D															
E															
F															
G															
H															
I															
J															
K															

teľ Peru,

10., Román E. Zolu, Slov. republika, 55 v Ríme, 52 v Ríme,

11., 4. pád slova Ámos, amatér, Literárne noviny,

12., Hl. mesto Lotyšska, bez soli,

13., Slávnostná pieseň, obloha, meno Chačaturjana,

14., Ruský súhlas, časť Londýna, osobné zámeno, áno,

15., Utekal si, **3. časť tajničky.**

Pomôcky: Riga, Ken, Roy, Asa, Nok, Ekol, Ula

Pozn. aut.: Interpunkčné znamienka sa neberú do úvahy!

Pripravuje: Anna Rihová

ŠTIAVNICKÉ
NOVINY

Krížovka
Kupón č. 30

Hľadáme železničiarov!

Pracovali ste v železniciach? Alebo niekto z vašich príbuzných? Máte u seba akékoľvek spomienky na vlakovú dopravu medzi Banskou Štiavnicou a Hronskou Dúbravou? Vlastníte staré železničné uniformy, fotografie, odznaky, lampáše alebo čokoľvek, čo patrilo k práci na železnici? Potom sa nám ozvite. Pripravujeme živú spomienku na cestovanie po Trati mládeže a bez vašej pomoci to nezvládneme. Kontaktovať nás môžete na čísle 045 964 96 51 alebo e-mailom na kultura@banskastiavnica.sk.

Leto

Leto je náruč plná kvetov vo vlasoch venček z púpavy štebot vtákov v korunách stromov a nežný vánok ihravý. Leto sú dary našej Zeme čo každoročne dáva nám nádherná fotka do albumu z pšeničných klasov zlatý rám. Keď kráčam bosá rannou rosou lúče slnkom štekla tvár vychutnávam si vôňu leta ten nekonečný Boží dar.

Olinka Pukšová

Informačné centrum

Banská Štiavnica

Otváracie hodiny: každý deň september: 9:00 hod. - 17:00 hod. Nám. sv. Trojice č.6 969 01 Banská Štiavnica e-mail: ic@banskastiavnica.sk tel.: +421 45 694 96 53

MsÚ

Mestská knižnica

v priestoroch Rubigallu

Otváracie hodiny:
Po, Ut, St, Pi: 8:00 – 17:00
Štvrtok: 13:00 – 17:00
Kontakt: 045/694 96 58
Obedňajšia prestávka:
11:30 – 12:00
email: kniznica@banskastiavnica.sk

Msk

Živý šach zmokol, napriek tomu sa vydaril

Štiavnický živý šach oslávil 13.7.2019 už svoj 15. ročník, počasie mu ale neprialo.

Verných fanúšikov podujatia to ale neodradilo a možno aj preto sa samotný vrchol podujatia – partia živého šachu – konala už v pomerne príjemnom počasí za slušnej diváckej návštevy. Tradičné podujatie okrem populárnejších viac či menej intenzívnych prehánok sprevádzal historický jarmok, vystúpenia šermiarov zo skupín Zubří a Bojník, historická hudba Calata, Miro Kasprzyk, Erik Forgáč či Kyselí Krastafci na chodúloch. Na živej šachovnici (a predtým aj v simultánke) predviedli svoje umenie Sergej Movsesian a maďarský veľmajster Gergely Aczel. Na šachovnici stálo 32 už prevažne ostrielaných a dlhodobo pripravených figúrok, ktoré tvorili Štiavničania a členovia skupiny historického šermu Bojník. Veľmajstri v tomto roku nesklamali. Napriek zjavne prehratej pozícii maďarský hráč pochopil, že ide najmä o šou a bojoval až do posledného ťahu. Pre divákov to znamenalo mnoho súbojov, napätia a dobrej zábavy až do konca. Štiavničania obľúbený Sergej Movsesian tak mohol v závere po neľutostnom

Účinkujúci na Živých šachoch FOTO MARIAN GARAI

boji z rúk primátorky mesta opäť prevziať korunu kráľa podujatia, ktoré ho je roky pevnou súčasťou.

Po skončení hlavného bodu programu nasledovala večerná sokoliarska prehliadka skupiny sv. Bavona a fantastická ohňová šou v podaní Dream Dancers, ktorú diváci odmenili mohutným potleskom. Na tomto mieste by sme radi poďakovali všetkým návštevníkom, ktorí sa podujatia zúčastnili a vydržali na ňom dokonca. Veľké poďakovanie patrí aj našim „figúrkam“ a ich vedúcemu Kamilovi Fojtíkovi za skvelý prístup počas prípravy a samotnej realizácie akcie,

ako aj všetkým, ktorí akokoľvek napomohli realizácii podujatia.

Na záver naše zvláštne poďakovanie Milanovi Marošovi ml., ktorý stál pri akcii od jej zrodu v roku 2005 ako odborný poradca, herold a manažér pre šachové záležitosti a pre ktorého to bol v tejto pozícii posledný ročník. Za všetku skvelú prácu pre toto podujatie, ako aj za organizáciu viacerých ročníkov Majstrovstiev Slovenska v šachu mu patrí naša veľká vďaka a bezpochyby aj nezmazateľné miesto v histórii akcie. Ďakujeme, Milan!

Rastislav Marko

Nezabudnuté remeslá

Krajanské lastovičky – 3.8.2019

Poznáte ten pocit, keď ste dlhšie mimo svojho domova a po určitej dobe sa vraciate späť? Čo cítite? Radosť, šťastie, lásku? Ten pocit sa vždy spája s niečím pozitívnym. Všade dobre, doma najlepšie. Tieto pocity prežívajú zas a znova Slováci, ktorých prastarí rodičia sa presťahovali do úrodnejších južných krajín, ale svoje srdce aj dušu, nechali tu. Nezabudnuté remeslá v tomto roku patrili práve ich nostalgii, vďaka ktorej vytvorili na námestí atmosféru plnú srdečnosti a pohody. Drobce z folklórneho súboru Margareta z Paríža boli rozkošnou pripomienkou, že aj v tejto dobe žije mnoho Slovákov nielen na juhu, ale v celom svete. Práve folklór je jednou z nitiek, ktorá ich spája s domovom. Milé jednoduché náznamy vo vypracovaných krojoch a v cho-

reografii vystúpení boli vydareným úvodom. Detský folklórny súbor z Kovačice predviedol v plnej kráse nielen kroje, ale aj tradičné zvyky na slovenskej svadbe.

Detský folklórny súbor Matičiarik bol svojou profesionalitou a nespútanosťou vrcholom všetkých vystúpení. Jeho zakladajúca členka a dlhoročná vedúca Zuzka Drugová je ambasádorkou spolupráce so zahraničnými Slovákami na UMB v Banskej Bystrici. Aj vďaka nej sme dokázali vytvoriť celistvý, vtipom, humorom a nadšením naplnený program. Súčasťou podujatia bola aj prezentácia remeselníkov a naivných umelcov z Kovačice a Báčskeho Petrovca.

Pre deti sme po minulom roku, kedy naše rozhodnutie malo veľký úspech, aj v tomto roku vytvorili priestor pri druhom pódiu, kde si mohli pozrieť tri divadelné predstavenia s motívami slovenských ľud-

dových rozprávok. Tvorivé dielne, maľovanie na tvár, a obrovské postavičky slovenských junákov Jana a Ďura príjemne doplnili už tak nadupaný priestor celého podujatia. Rastúci počet remeselníkov obohacuje remeselný a hand made trh, ktorý mal v tomto roku rekordný počet účastníkov. Môžeme povedať, že v rámci podobných podujatí je najväčší v regióne. Potvrdila to aj návštevnosť a obľúbenosť u všetkých zúčastnených.

Je čas priprav, je čas akcie a čas, kedy zhodnocujeme vykonané.

Poznáte ten pocit, keď je vám dobre? Čas plynie rýchlejšie a vy až po skončení doceníte silu toho momentu. To je tá droga,... kvôli ktorej nedokážeme prestať robiť akcie s ľuďmi pre ľudí.

Ďakujeme za všetko, každému kto prispel, pomohol...

Zuzka J. Patkošová,
odd. KŠaMK

Tony Zicho dôstojne reprezentoval

seba aj šachový klub Opevnenie Banskej Štiavnice

**Majstrovstvá sveta v šachu
telesne postihnutých
v Ružomberku.**

Šachový klub v Ružomberku oslávila tohto roku sté výročie svojho založenia. Zorganizoval pri tejto príležitosti medzinárodné šachové podujatie s názvom ChessFest 2019. „Súčasťou festivalu boli Majstrovstvá sveta ťažko telesne postihnutých, Majstrovstvá Slovenska mužov a žien, Majstrovstvá Európy mládeže a Majstrovstvá Slovenska mládeže v šachu a tiež uzavretý veľmajstrovský turnaj“ povedal pre naše noviny riaditeľ podujatia a predseda Šachového klubu (ŠK) Ružomberok Marek Zelnický. Šachový klub Ružomberok organizuje ChessFest už od roku 2011. V tomto roku sa prvýkrát v histórii festivalu uskutočnili počas neho spoločne európske aj svetové medzinárodné podujatia. Banskú Štiavnicu a miestny šachový klub Opevnenie Banskej Štiavnice reprezentoval na Majstrovstvách sveta ťažko telesne postihnutých Tony Zicho. Bola to úspešná reprezentácia, keď sa v celosvetovej kon-

Tony Zicho v zápale šachového boja FOTO CHESSFEST 2019

kurencii umiestnil na 25. mieste, ako celkovo druhý zo Slovákov. Porážal aj súperov o triedu lepších a pri oceňovaní vyzdvihli organizátori práve túto skutočnosť. Majstrovstvá sa uskutočnili v Ružomberku od 27. júna do 7. júla 2019. Tony Zicho hrá šach od svojich 10. rokov. V roku 2008 spoluorganizoval šachový turnaj na počesť zosnulého bývalého primátora B. Štiavnice a výborného šachistu Mariána Lichnera. Turnaj mal úspech, zú-

častneným šachistom sa zapáčil a stal sa odrazovým mostíkom pre znovuzaloženie banskoštiavnického šachového klubu, ktorý v mesiaci pod Paradajzom prestal existovať v roku 1990. Klub sa v súčasnosti volá Opevnenie Banská Štiavnica a hrá najvyššiu krajskú súťaž. Zároveň ale jedno družstvo klubu hrá aj v nižšej, IV. šachovej lige. Opevnenie registruje 21 vlastných dospelých šachistov a 17 detí.

Peter Danáš

Podsitnianske dni hojnosti v Baďane

XIX. ročník folklórneho festivalu zameraného na návrat k ľudovým zvykom a tradíciám.

Témou tohto ročníka je drevo – drevo v rôznych podobách. Naším cieľom je priblížiť návštevníkom rôzne podoby dreva, jeho využitie (stavebné – kresanie hrád, úžitkové – výroba sudov, lyžíc, misiek, hráčiek, okrasné – šperky, svietniky, sochy a pod.), ale aj rôzne techniky spracovania dreva od tradičného ručného opracovania až po moderné opracovanie pomocou motorových píl.

Počas podujatia vystúpia folklórne súbory a spevácke skupiny:

11.00 hod. FS Podhorčian z Podhoria
12.00 hod. Kmotry z Detvy
13.00 hod. FS Detvani
14.00 hod. FS Heľpan a chlapi z Heľpy
15.00 hod. Detská tanečná show s maskotmi
16.30 hod. Slovenskí rebeli a muzikál „Na rováš“
18.00 hod. FS Baďančanka

Sprievodné akcie:

- škola kresania trávov
- tradičné hlinené omietky – ukážky
- výroba sudov – ukážky
- predaj a prezentácia diel tradičných

remeselníkov – predaj výrobkov regionálnej značky HONT

- občerstvenie
- tradičné jedlá

Záhrada hier nielen pre deti:

- maľovanie na tvár s vizážistkou – tvorivé dielne pre deti
- drevený kolotoč
- dobové historické hry

Vstupné 1€.

Bohatý program, výborné jedlá, pohostinní ľudia, vôňa dreva, zvyky našich predkov, tradičné kroje... neváhajte a pridajte medzi nás! Zmena programu vyhradená!

**Lubica Kuková,
starostka obce Baďan**

Futbal

Jednoznačné víťazstvo

V. liga, muži, 4. kolo

B. Štiavnica – Lovča „A“ 4:0 (2:0)

Rozhodca: Dobřík

100 divákov

Góly: 17' 33' Kminiak, 50'

Drexler, 57' Barák

Zostava: Kališek – Turkota, Michalek, Necpal, Javorský (54' Vician), Santoris, Drexler (87' Šima), Barák (K), Chmelina, Hudák D., Kminiak

Až v 3. stretnutí na domácom ihrisku sme po dobrej hre získali víťazstvo. No už v 6' mali hostia obrovskú šancu, keď z priameho kopu opečiatkovali brvno. Po tomto pohrození naši hráči ovládli hru v 17', po tvrdej strele Chmelinu brankár neudržal loptu, no kanonier Kminiak dorazil do prázdnej brány. V 33' ten istý hráč po samostatnej akcii nedal žiadnu šancu góľmanovi hostí. V 37' a 40' sa triasli tyče po Drexlerovej strele z 20m a Kminiakovej prudkej strele. Prevaha pokračovala aj v druhej 45'. Už v 50' Drexler zvýšil na 3:0. Výsledok celého stretnutia uzavrel Barák po spolupráci v útoku a ideálnej prihrávke Santorisa. Po tomto momente naši ubrali plyn a aj keď mali hru pod kontrolou na výsledku sa už nič nezmenilo.

Po dobrej hre sme vyhrali

IV. liga, dorast, predohrávka 4. kolo

B. Štiavnica – Hnúšťa 2:0 (1:0)

Góly: 10' Lupták, 59' Binder

Zostava: Kružlic – Neubauer, Vician, Binder (K), Javorský, Jurica, Lupták (55' Kališek R.), Valovič (88' Kališek B.), Hrabko (75' Hudec), Červenák (75' Híkl), Šarkézy (85' Remiar)

V 1. stretnutí mužstvá predviedli dobrú hru a bolo sa na čo dívať počas celých 90'. Už v 10' dal Patrik Lupták nádherný gól, keď jeho deľovka z pravej strany z 18m nedala žiadnu šancu góľmanovi. Aj 2. gól bol ukážkou pohotovosti, keď po centri do 16-tky Adam Binder hlavou z 10m rozhodol o konečnom výsledku našich chlapcov.

II. liga, SŽ a MŽ, predohrávka 4. kolo

SŽ B. Štiavnica – Hnúšťa 0:5 (0:1)

MŽ B. Štiavnica – Hnúšťa 6:1 (3:0)

Góly: Kočtúch, Hanzlíková, Buzalka, Pastier, Hrubčo, Olej

Tabuľky: <https://ssfz.futbalnet.sk/#menu/open/sutaze/>

Ivan Beňo

Podsitnianske dni hojnosti v Baďane

„Drevo v rôznych podobách“

7. september 2019

od 11.00 hod.

reality

■ Prenajmem prerobený 3-izbový byt na sídlisku Drieňová, cena 400EUR, tel. č.: 0908 902 712

■ Predám chatu nad tajchom Richňava, garáž a Fabiu, kontakt: 0907 829 379

inzercia

■ Výkup parožia, tel.č. 0904 834 937

■ Kameňolom Šobov, Banská Štiavnica ponúka na predaj triedenú zeminu, stavebný, dekoratívny kameň a dunajský štrk. Kontakt: 0910 410 410

služby

■ Tesárske, stolárske práce, krovy, altánky, podbitie striech, vikierov, drevené obklady, tel.č.: 0902 147 715

■ Oddrenážovanie domov, pozemkov, podbetónovanie kritických základov, tel.č.: 0917 030 871

■ Staviam kamenné múry, podesty, klenby, piliere a iné..., múry z DT tvárnic, www.kamennemury.sk, tel.č.: 0902 147 715

■ Spilovanie a opílovanie stromov motorovou pilou, úprava a kosenie pozemkov, tel.č. 0940 870 762

Sociálna – Senior

prepravná služba Banská Štiavnica
Pre seniorov a návštevníkov nemocnice. Pre seniorov a ZŤP. Pre ZŤP na invalidnom vozíku
0948 460 700

Pracovná doba:

Pondelok – Piatok 6:30 – 17:00

NAJLEPŠIE CENY V MESTE

CITY 0,55/km
v BS
TAXI
0910 525 999
0915 525 999

BLACK M

Raňajky
Obedy
Večere

U nás v reštaurácii na Trojičnom námestí, alebo priamo k Vám domov.
Objednávky na: www.blackm.sk,
045/6920202, 0904 180 588.

"Pre pocit pohody"

Ponuka služieb (záhrada)

strihanie živých plotov a kríkov
kosenie trávnikov
vyžínanie pozemkov
odvoz záhradného odpadu
pílenie a štiepanie palivového dreva
čistenie pozemkov

Kontakt: 0903 746 356

TAXI

BANSKÁ ŠTIAVNICA
Ján Molek

0918 018 800
www.taxibs.sk

**DONÁŠKA
AŽ K VAŠIM
DVERÁM**

• POTRAVINY •
• ALKO • NEALKO •
• CIGARETY •

OBJEDNÁVKY
NA TEL. Č.: 045/692 0150

PRÍJEM OBJEDNÁVOK:
PO – PI: 7:00 DO 19:00 HOD.
SO: 7:00 DO 14:00 HOD.
NE: 7:00 DO 12:00 HOD.

POPLATOK ZA DOVOZ V BŠ: 1,- €

ARBORISTIKA

Komplexná starostlivosť o stromy

- Rez a ošetrovanie stromov
- Výrub stromov
- Odvoz drevnej hmoty

tel: 0904 842 323
www.citytrees.sk

Nenechajte si zhrdzavieť vaše auto!
Služí Vám vaše auto, ale váš podvozok je po zime poškodený króziou od posypu?
Kontroly a údržby podvozkov (i pred STK)
Opravy a údržba podvozkov vozidiel zváraním, protikoroziným nástrekom - gumoasfalt.
Opravy a výmeny výfukových potrubí.
Zváranie liatinových blokov a častí motora.
Zámočnícka výroba i z nerezu
Servisné a údržbárske práce

ARTEAM BS

0903 391 035, 0903 316 946

**TU MÔŽE BYŤ
PRÁVE VÁŠ
INZERÁT**

1 slovo: 0,20 €
1 cm²: 0,50 €

Zápisy:
v B. Bystrici
4. a 11.9. Na Magurskej 16

B. Štiavnici
2. a 9.9. v CVC na
ZŠ Drieňová

v Podbrezovej
3. a 10.9. v kultúrnom centre
vždy o 17:30

Mgr. Miroslava Ondrejčková:
bronzová medailistka na majst. SR
v taneč. športe v kat. dospelí z r. 2016 a 2017
- diplomovaná trénerka v tanečnom športe
- diplomovaná učiteľka tanca, dipl. vz. zhodnotyňa

Otvára:

- Kurz spoločenského tanca pre dospelých (príprava na svadbu, plesy...)
- Kurz spoločenského tanca pre mládež (príprava na stužkovú...)
- Kurz spoločenského tanca pre deti
- Kurz latino ladies pre dámy a dievčatá

NOVINKA!!!
- Salsa a bachata pre páry

Predzápis už teraz na:

Fb: Ardenza - tanečná škola Mgr. Miroslavy Ondrejčkovej
Email: miroslava.ondrejckova@gmail.com

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

■ Týždenník Mesta Banská Štiavnica vychádza každý štvrtok, redakčná uzávierka je v pondelok do 14:00

■ **redaktor:** Mgr. Michal Kríž ■ **redakčná rada:** Mgr. Nadežda Babiaková, Ing. Ivana Ondrejmišková, Janka Bernáthová, Filip Golian, Ivan Beňo, Mgr. Ingrid Kosmeľová, Miroslava Luptáková ■ **jazyková úprava:** Katarína

Kissová ■ **sadza a dizajn:** Mgr. Mária Sisková ■ **adresa redakcie:** Mestský úrad Banská Štiavnica, oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie, Kammerhofská 1, Banská Štiavnica, tel.: 045 6949652, 0918 688 850, e-mail: michal.kriz@banskastiavnica.sk. Reg.č. SKP 27. Podávanie nov. zas. povolené OZ SsRP B.Bystrica č.j. 1167/94-PTP zo dňa 6.4.1994 ■ **vydavateľ:** Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24 Banská Štiavnica, IČO 00 320 501 ■ **evidenčné číslo:** EV 4429/11 ■ **ISSN** 1337-8023 ■ **tlač:** Nikara, Krupina ■ **redakcia si vyhradzuje právo redakčného krátenia a úpravy rukopisov!**

Nevyžiadané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Akékoľvek preberanie, rozmnožovanie a ďalšie rozširovanie článkov, ich častí, výtvarných riešení a reklám bez predchádzajúceho písomného súhlasu redakcie je podľa Autorského zákona zakázané. Obsah článkov nemusí byť vždy totožný s názorom redakcie.

© Redakcia Štiavnických novín

30